

REDACȚIA:

și
ADMINISTRAȚIA:
Batthyányi utca Nr. 2

Art. coli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concure, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECĂ.

PREȚUL
ABONAMENTULUI
PENTRU
AUSTRO-UNGARIA:
Pe un an: 10 cor.
Pe 1/2 an: 5 cor.PENTRU ROMÂNIA ȘI
STRĂINĂTATE:
Pe un an 14 franci.
Pe 1/2 an 7 franci.Telefon pentru oraș și
comitat Nr. 266.

Pe urmele lui Hristos.

A intrat în triumf în Ierusalim nu ca să supue picioarelor sale pe cei învinși prin puterea Dumnezeirii sale ci să moară pentru ei. Cei ce l'au purtat în triumf l'au purtat și pe cruce și nu în intrarea triumfală s'a premărit ci în ieșirea triumfală din mormânt. Intrarea triumfală i-a pregătit-o poporul, ieșirea triumfală și-a pregătit-o însuși Isus Hristos pentru popor. Cu idea mare a Mântuirii a venit în lume, cu această idee a și murit și a și înviat. Personalitățile mari să absorb în misiunea lor, devin impersonale.

Acest fenomen îl vedem și la sfinții apostoli. Apostolul Pavel să luminează de gândirea mare a creștinismului, ia hotărârea de a realiza organizarea bisericii creștine și moare cu hotărârea sa în opera organizării bisericii. Nu la secul nici la umful și nici prigonirea nu la spăimântat, misiunea la făcut impersonal și din această impersonalitate a răsărit organizarea apostolească a bisericii.

Când a venit Șaguna între noi, ochiul său ager a înțeles durerile noastre și prin luminarea internă ce a făcut din Saul pe Paul și a luat gândul cel mare de a da viață bisericii naționale românești. Aceasta gândire mare la determinat la hotărârea de a crea organizarea bisericii naționale, și în munca aceasta uriașă de agitare în jos și de eroism în sus a fost impersonal. Impersonalitatea aceasta a triumfat în opera sa de organizare, cuprinsă în statutul organic. A avut un gând și cu acest gând a murit. Șaguna ar fi fost om mare și dacă nu ajungea să realizeze gândul său, pentru că viața lui a reprezentat un ideal cu care mai bucuros a murit decât să se despartă de el.

Moisă Nicoară a fost cuprins de luminarea internă a sortii bisericii române, așa s'a plăsmuit într'ansul gândul mare de a emancipa biserica română de sub ierachia sârbească și acest gând mare la determinat la hotărârea mare de a lua asupra sa apostolia emancipării. A mers cu această apostolie în temniță, în azil, și a cheltuit averea părintească, nimic cerând pentru sine a murit moarte de martir pentru idealul său.

Mulțimea nu gândește, ea este aceeași masă impresionabilă care pornește după sentimentele produse în ia. Mântuitorul Hristos a fost primit întră osanele mulțimei din Ierusalim, care stătea sub impresia minunilor săvârșite de Isus minuni adevărate văzute cu ochii lor. Și recunoașterea dumnezeirii lui Isus nu la schimbat întru nimic; nici nu și-a pus diadema triumfătorului pe cap, nici s'a proclamat pe sine de atotputernic, ci trecut prin osanele preamăritoare s'a retras la rugăciuni și întărire pentru opera cea mare a Mântuirii. A venit însă sfatul fariseilor cu aște false, cu calomnii și denunțări și mulțimea preamăritoare care nu gândește s'a schimbat în fiară sălbatică, căci unde nu este gândire nu este nici hotărâre statornică ci numai instinctul de conservare ce să manifestează în imbecilă luptă de existență, unde nu este sfânt nimic dar absolut nimic.

Dar precum n'a schimbat pe Isus osanele așa nu la schimbat nici urlete de răstăgnire. Lupta aceea internă din Gețimani a determinat hotărârea cea mare din Gețimani cuprinsă în cuvintele: »Părintele meu, treacă dela mine paharul acesta, însă nu precum voiu eu, ci precum tu« este izvorită din gândul cel mare al Mântuirii.

Gândirile au să ne fie și călăuzele noastre iar nu instinctele. Gândirile cele mari ale misiunii noastre de a urma pe Hristos. Instinctul de conservare al claselor și a orgoliilor personale sunt în perpetuă luptă de existență cu ordinea morală, pe noi n'are să ne determineze interesele de clasă și personale ci urmele lui Hristos cari ne duc la hotărârea din Gețimani de a muri pentru convingerile noastre.

Apostolul Pavel n'a fost prigonit? Șaguna n'a fost calomniat? Moise Nicoară n'a fost denunțat? Ei n'au avut lupte interne? Au aflat însă calea pe urmele lui Hristos și ei au avut Gețimani lor. Nici noi n'avem altă cale decât urmele lui Hristos. În fața năpraznicei lupte de existență ce se desfășură în viața publică agitată de patimile omenești un singur gând să ne călăuzească: ce ar face Hristos în locul nostru și să mergem la Gețimani nostri, să ne luăm hotărârea curată.

Hristos ne-a arătat ce a făcut și în triumf și în umilință. Acum este săptămâna mare în care să desfășurăm momentele psihologice ale hotărârii mari. Din acest izvor al vieții să ne luăm hotărârile noastre și pe urmele lui Hristos să ne împlinim misiunea apostoliei noastre.

Vasilie Stroescu.

În primul nostru articol am stabilit origina hotărârilor mari. Am zis, că numai unde sunt gândirile mari sunt și hotărâri mari. Iată o ilustrație celebră a tezei noastre.

Marele Mecenat Vasilie Stroescu luminat de gândul mare a culturii românești s'a hotărât la fapta ajutoare și a făcut donațiuni regale pentru cultura neamului românesc. După darul de 100.000 Coroane pentru fondul cultural al Blajului a urmat darul întreit de 300.000 Coroane pentru fondul cultural al Metropoliei ortodoxe române. Numai un om cu gândiri mari este capabil de o hotărâre atât de mare.

Ne închinăm înaintea acestui mare bărbat pe care nimeni nu-l cunoaște dintră noi, dar vorbește cu noi prin graiul faptelor sale epocale. Nu știm ce să admirăm mai mult fapta ori impersonalitatea cu cari își tinde mâna sa nevăzută întru ajutorul culturii neamului românesc. Numai caractere mari sunt capabile de astfel de fapte.

Așa lipsă mare de caractere avem și iată-l pe Vasilie Stroescu în toată splendoarea sa drept dovadă, că mai sunt caractere întră Români.

Biserica care nu va înceta a să rugă pentru fericirea marelui Vasilie Stroescu îi trimite urările sale de sfintele sărbători celui ce a sfințit sărbătoarea Mântuirii cu darul mântuirii neamului său.

Întru apărarea ortodoxiei.

Întrunirea preoților din București.

Preoții din capitală s'au întrunit la sediul societății clerului român „Ajutorul”, spre a se constătui cu privire la măsurile ce trebuiesc luate contra preoților și funcționarilor uniți.

Întrunirea s'a deschide la orele 5 sub prezența preotului Ilie Teodorescu.

Preotul Simion Popescu, profesor ține conferința sa asupra românilor uniți.

Vorbesc apoi preoții C. Ionescu, Gibescu, Dimițescu, care propun tipărirea conferinței preotului S. Popescu pe spesele preoților din Capitală.

Vorbesc de asemeni, preotul Avramescu, P. S. Sa arhiereul Calist, preoții Papian și I. Oprescu. Apoi s'a aclamă următoarea.

Moțiune.

Preoțimea Capitalei, adunată azi 4 aprilie 1910, în mare număr la sediul soc. clerului român „Ajutorul”, în urma cuvântărilor rostite:

Având în vedere că luptele vrăjmașilor neamului, legii din ce în ce mai acute, — dovadă propagandă și uneltirile ascunse, cari ies la iveală pe fiece

Având în vedere că turburarea în sufletele credincioșilor în toate părțile țării, a început să caracter din ce în ce mai pronunțat și că toți să întreabă „Până când insultele ce se aduc conducătorilor noștri sufletești și să înjosește biserica noastră strămoșască de către papistași și uniști din țară.”;

Având în vedere că nu numai demascarea vrăjmașilor confesionali papistași și uniști, nu este de ajuns și trebuie să se ia măsurile cele mai severe, dictate asemenea împrejurări, spre a nu ne primejdui mai rău.

Având în vedere că plecarea rușinoasă din țară a canonicului Baud, nu este o garanție că vrăjmașii nu vor mai scoate capul, și e probabil că chiar acești papistași va mai reveni, spre a-și continua isprăvile sale da minciună și calomnie împotriva bisericii noastre.

Având în vedere că preotul unit dr. I. Bălan pripășit în țară contra legilor țării, — care nu recunoșc o confesiune unită, și deci nici biserica unită din str. Polonă, și care s'a indicat numai în scop proselitistic, — iar acel renegat s'a dovedit să este grav novat de propagandă nepermisă, cum am constatat din scrisoarea sa către călugărițele noastre Filoftea Popescu și Magdalena Iordăchescu, care fuseseră și demenite a trece la catolicism, iar în urmă ele căindu-s'au întors la ortodoxie;

Având în vedere toate acestea și în urma cetirii scrisorei originale a preotului renegat,

Cerem cu toată căldura sufletului și cu toată credința în legea strămoșască, ce ne-a apărât neamul de veacuri, — ca onorabilul guvern să ia măsurile pentru canonicul Baud și preotul I. Bălan ca să fie expulzați după toate formele legale.

Asemenea găsind în mare pericol în faptul că uniștii veniți și stabiliți în țară s'au strecurat și au ocupat locuri însemnate pentru formarea odraslelor noastre, cum sunt școlile publice și private, cum sunt pentru conducerea noastră în viața publică, cum sunt da ministerele și alte instituții publice, unde fac propagandă papistă, cerem stăruitor ca toți profesorii uniți și toți funcționarii aflați în funcții la Stat și la instituțiile patronate de Stat, să fie concediați din aceste funcții spre a da loc acelor patrioți cari își iubesc neamul și țara, cinstind biserica ortodoxă și pe înalții ei conducători și cari ne vor scuti pe viitor de agenții papistași cari ne turbură dovedit, pacea și liniștea țării noastre scumpe.

Asemenea cerem ca în școlile primare publice mai ales în cele dela sate, învățământul religios să se predea de preoți.

Întrunirea se termină la orele 6.

Manifestația Doamnelor Române la Mitropolie.

Eri după amiază la orele 5, un număr de peste 30 doamne române s'au prezentat la Mitropolie spre a manifesta contra atacurilor îndreptate în ultimul timp contra șefului bisericii române cum și contra bisericii ortodoxe române însăși, de către propagandiștii catolici.

Am remarcat pe d-nele: Ecaterina Gh. Gr. Cantacuzino, Lucia dr. Mironescu, Mariana Măldărescu, Mina Alexandrescu, Maria dr. Leonte, Maria C. Olănescu, Elena Retoride, Ioana Retoride, Ioana Al. Mironescu, Zoe M. Balș, Ana C. Odobescu, Anastasia G. Filipescu, Constanța Costaforu, Suliana C. Miculescu, Zoe S. Râmniceanu, Elena M. Săulescu, Maria Atanasievici, Eufrosnia A. Ghika, Alice Trandafirescu, Zelia Th. Florescu, Olga Mironescu, Melania I. Simionescu,

Vasilica Drăghiescu, Irena Greceanu, Elena C. Odorescu, Elisabeta S. Manu, Ecaterina P. Olănescu, Maria D. Butculescu, Aneța M. Deșliu.

Doamnele au fost primite de către P. S. S. Teodosie Ploesteanu, vicarul Mitropoliei, care a stăruit ca fiecare să se iscălească într'un album.

La oarele 5 și jum. a intrat în salonul de recepție I. P. S. S. Mitropolitul Atanasie Mironescu, Primarul României.

Cuvîntarea D-nei Ecaterina G. Cantacuzino.

Doamnele au salutat pe Înaltul Prelat și doamna Ecaterina Gh. Gr. Cantacuzino, înmânând un apel I. P. S. Sale, a rostit următoarea cuvîntare:

„Înalt, prea sfinte,

Înaintându-vă în numele a 800 de doamne române acest apel și în numele doamnelor române din Ploești, Vă rog stăruitor a lua toate măsurile pentru a aduce liniștea în inimile noastre îndurerate de atentatele pe cari periodic vrășmașii Sf. noastre biserici ortodoxe le stărnesc împotriva religiei noastre. Cred de datorita mea, Înalt Prea Sfinte, a vă spune că liniștea și pacea nu o vom putea dobândi până ce uneltirile viclene ale papistașilor nu vor încetă și abatele Baud nu va părăsi cu desăvârșire scumpa noastră țară.

Cuvîntarea D-nei Maria Măldărescu.

D-na Maria Măldărescu, în numele doamnelor române din Oltenia, a rostit următoarea cuvîntare:

Sunt larg deschise îngăduitoarele porți ale acestei țări, însă acei ce intră își închipuesc că suntem o turmă fără păstor.

Dar se înșală. Românul are o fire deosebită: cine nu-l cunoaște bine îl crede fatalist, un fel de arab care ar zice: așa a fost scris, la toate nevoile ce au dat peste el.

El nu este decât omul cu minte; mîntea lui s'a copt la flacăra strășnicilor întâmplări, ce au dat peste capul lui — e răbdător pentru că a fost statornic în toate și a văzut că toate au trecut și el a rămas.

Și e mai ales blajin — cu toată vitejia lui — priviți amestecătura ce prididește populația orașelor noastre și veți recunoaște numai decât românul cu ochiul liniștit și pătrunzător deosebit de streinul cu privirea curioasă, avidă, ori rea; acest popor atât de hult are religia sufletului său! Pașnică și blândă, caritabilă și îngăduitoare.

Vedeți-l la țară: Toaca de lemn vestește sf. slujbă; în biserica săracă în care rusticul preot cu pletele pe umăr ca mîntuitorul zugrăvit pe boltă, aruncă norul sfânt al tămăiei, el intră smerit cu fața pătrunsă de o dulce evlavie; femeile au adus din rodul binecuvîntat al pămîntului jerfa ce vor împărți mai întâiu de „sufletul morților” și apoi o vor gustă cei vii.

Pioasă amintire, primos de iubire și de grije peste marginile acestei vieți, pioasă legătură între viața pămîntească și cea cerească.

Și astfel a trăit de secole în blînda lui credință ce i-a făurit nobilul lui suflet cu care azi și întotdeauna a primit în pragul casei lui ca și la granița țării nenorocirii și oropsiții, flămânzii și goniții de răutățile și sărăcia altor țări! Dar când această credință fu vre-o dată jignită, când „legea” lui, pe care n'a căutat nici odată s'o impue nimănui, fu amenințată, din sufletul blajin și omenos scăpară strajnica și dreapta mînie a răzburii lui!

De acum vor învăța mai bine a ne cunoaște și prețul cei ce au mers cu îndrăsneala până a-și închipul că se pot atinge și de „cele sfinte ale noastre”!

Dacă s'au găsit „fete nebune” cari au văzut că schimbându-și „legea” vor îndestulă curiozitatea lor religioasă, dacă vre-un „slab de minte” și-a închipuit că va ajunge mai lesne prin catolicism, fericirea eternă, dacă unele femei găsesc slujba religioasă mai civilizată la catolici sunt liberi, dar să nu se iacă „coadă de topor” în mâna propagandei de desbinare morală, de vrajbă în familie, de dezordine nelegiuită în țara aceasta, căci blîndul popor își va aduce aminte de timpurile când își apăra sfînta lege!

Profesorii catolici pe cari împrejurările vieții lor ce i-au făcut să-și găsească pâinea cea de toate zilele în această țară, să nu turbure conștiința copiilor noștri exaltând meritele catolicismului în orele de clasă, să nu mai furișeze în sufletele lor o neleală propagandă: nimeni nu le-a cerut să ne schimbe credința pentru pâinea și cinstea ce li se dă! Dacă în adevăr au o conștiință superioară să nu fure ce ne este mai scump: mîntea copiilor noștri.

„Legea ne-a fost sprijinul statornic, legați de ea am biruit, ne-am făurit caracterul, judecata, dezvoltarea morală; vrășmașii de moarte ne vor fi acei cari vor încercă să schimbe rostul vieții noastre!”

Religia ortodoxă, pavăza sfîntă a trecutului nostru, va încălzi inimile noastre, le va deschide milei, dreptății sfinte în gravele chestiuni sociale, cari mai denunță amenințarea existența noastră de Stat. Va împlânzi inimile oțerite, va sădi răbdarea, va vindecă rănile însângerate ale celor nedreptățiți; preoții noștri vor ști să vorbească limba sufletească a poporului nostru!

De ce catolicismul n'a fost în stare, în țările ce au condus mii de ani să înălture crimele revoluțiilor din calea progresului? De ce n'au făcut educația popoarelor în timpuri prielnice lor, cum ne cred destul de nevolnici pe noi, cari ne împărtaşim de cultura țarilor ce i-au izgonit, că ne vom da în mâna lor!

Pățania catolicului Baud să le fie veșnic în minte și să nu creadă „dacă au furat „oaiă rățăcită” că păstorul nu veghează! El așteaptă răsplata vieții de trudă și de statornicie, izbînda nădejdiilor lui: este sufletul însă-și al acestui neam înțelept și conștient de drepturile lui și în stare a și le apăra.

Înalt Prea Sfinte,

Femeile române statornice în sfînta noastră credință ortodoxă, moștenită dea-dreptul dela Mîntuitorul lumii prin străbunii noștri, ne-am adunat în preajma prea sfîntului nostru ierarh pentru a-i mărturisi credința noastră ortodoxă și nețarmurita noastră venerație.

Cuvîntarea I. P. S. S. Mitropolitului Primat.

I. P. S. S. Mitropolitul Primat răspunzând doamnelor a spus următoarele:

Pilda ce dați astăzi tuturor credincioșilor, o, pioase fiice ale sfintei noastre biserici ortodoxe naționale, este din cele mai întăritoare și mai vrednică de laudă.

Biserica creștină încă din leagănul ei, care este crucea, a găsit în femee un sprijin puternic. E marea privilegiate de pe Golgota! Alături cu gloata, care batjocorea pe Mîntuitorul înălțat pe cruce, se vede ceata sfîntelor femei, care prin a lor durere mărturisesc o neclintită statornicie în cel ce pare de toți părăsit! Inima lor nu le înșelase cinstind până în sfîrșit pe cel ce eră socotit între făcătorii de rele.

De atunci chipul femeii este nelipsit de lângă crucea Domnului! Și cu drept cuvânt. Ca mamă creștină femeia nu încetează a da Bisericii fii și a păstra în vatra ei căldura credinței, precum odinioară vestalele păstrau focul sacru.

Dacă femeia trebuie să stea departe de alte în-deletniciri obștești, cu atât mai mult are chemarea de a se interesa de religie, ce pune pecetea sfințeniei pe fețele legăturilor sociale și caritabile, al căror suflet e femeia.

În această privire Sfântul Ioan gură de Aur scria unor înalte doamne următoarele frumoase cuvinte: Bărbatul și femeia în lucrurile lumesti ca și prin însăși firea lor au o chemare aparte și un cerc de lucrare deosebit.

Femeia va căuta de casă, bărbatul de treburile din afară și de interesele obștești, dar în lucrurile ce se rapoartă la Dumnezeu, în apărarea Bisericii, deosebirea se șterge, ba adesea se întărește ca femeia să covârșească pe bărbat prin curajul în luptă cum și prin o sfântă statornicie în osteneli. De aci laudele cu care în cartea sa către Romani Sfântul apostol Pavel încarcă pe un număr de femei, mărturisind că ele nu puțin au conlucrat la răspândirea creștinismului.

Cuvintele sfântului părinte au găsit o nouă și strălucită conformare în generoasa d-voastră mișcare din împrejurare de față.

Nu este deci luptă mai sfântă și mai potrivită cu firea femeii ca cea pentru apărarea Bisericii și a vetei sale. Pro aris et facis. Și nici o laudă nu e de ajuns acelor cari iau parte la această luptă!

Sufletul fericitului între pomenire Mitropolit Calinic, a cărui memorie au cercat să o prihănească vrăjmașii bisericii noastre, se bucură de frumosul venerației ce-i aduc astăzi iubitele sale fiice duhovnicești.

Mă bucur și eu smeritul său următor în scaunul acesta, că văz atâtea fiice pioase ale sfintei noastre biserici ortodoxe naționale mărturisind cu bărbații dragostea lor pentru credința strămoșească.

Potrivnicii bisericii noastre și ai păstorilor săi, vor trebui să înțeleagă acum chiar fără voia lor că nu pot urzi nepedeșiți, planuri viclene spre surparea religiei noastre, care e cetatea nebiruită a neamului precum prea bine ziceți în adresa d-voastră!

În cinstea femeilor române, care ca muma și soția rezvrătitului Coriolan în frunte scapără patria de peire, s'a ridicat odinioară un templu mareț. D-voastre v'ați ridicat înși-vă temple nefăcute de mâni în milioanele de suflete creștine ortodoxe, căror le-ați redat liniștea și pacea.

Fi-ți deci binecuvântate pioase fiice ale Bisericii străbune. Fie binecuvântate casele cu soții, cu fiii și toate rudeniile d-voastre.

Din parte-mi reînoesc în această frumoasă zi făgăduința ce am dat în ziua alegerii smereniei mele la scaunul mitropoliei; că vom fi straja neadormită a sfintei noastre biserici ortodoxe naționale, împotriva tuturor uneltirilor mărturisite și nemărturisite ale protivnicilor, și vom luctra cu osârdie și fără șovăire pentru întărirea și înflorirea ei.

Vă mulțumesc cu căldură pentru sprijinul ce dați sfintei noastre biserici ortodoxe naționale, și în amintirea frumoasei, d-voastre mișcări vom dispune ca să se scrie numele d-voastră pe table, care se vor așeza la jertfelnic în toate bisericile, spre a se pomeni la Sfânta Proscomidie.

Vă mulțumesc încă odată și vă binecuvintez.

După această cuvântare I. P. S. S. Mitropolitul Primat a condus pe doamne în paraclis spre a vizita frumoasele picturi și obiecte sfinte de acolo.

Te-Deum.

În Catedrala mitropolitană din Capitală, a oficiat un Te-Deum pe numele Domnului și a păzit doamnele României de uneltiri vrăjmașe, Comitetul doamnelor române, care a luat inițiativa acestei protestări împotriva propagandei catolice. A asistat la serviciul religios care a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Primat înconjurat de clerul mitropolitan și asistat de I. P. S. S. D. D. Pimen, Mitropolitul Moldovei și Sucevei. În strane au stat P. S. S. D. D. Conon, episcopul Ploieșteanului, arhimandritul Iulian Craioveanul și Theodosie Ploieșteanul, arhimandritul Iulian Scribean, directorul Seminarului Central, Theodosiu Cherculescu, Iustin Săvescu, Valerian Chiriță și Evghenie Humulescu, arhidiaconul Grigore, ierodiaconul Nicodim Crăciunescu, defensorul eclesiac D. Georgescu, protoereii Mihail Popescu și Athanasie Protopopescu împreună cu clerul metropolitan.

Răspunsurile au fost date de corul Mitropolitului I. P. S. S. Mitropolitul Primat a citit și o strălucită predică.

Înaltul prelat a pomenit numele tuturor doamnelor cari au luat inițiativa acestei cucernice demonstrații pentru apărarea bisericii naționale.

Doamnele române au fost conduse după terminarea serviciului divin, în apartamentele metropolitane unde I. P. S. S. au vorbit cu d-lor.

I. P. S. S. Mitropolitul Primat s'a întreținut și cu delegații comitetului bisericii Floreasca și prezentații prein d-nii: Ștefan Dinulescu și Vătan Gănciulescu.

Solemnitatea s'a încheiat către ora 1. d. a.

Alcoolismul.

Alcoolistul, ca „distrugător“ al puterilor sale proprii

Disertațiune citită la cursul antialcoolist al instit. ped. din Arad de V. Drincu ped. c. III.

La voi cobor acum,
Voi suflete amăgite,
Și ca să vă arăd firea,
O spirite ameteite
Blăstămul îl invoc.

Eminescu

Iubiți ascultători!

Cea mai desăvârșită și mai pre-sus de toate ființele de pe pământ, este omul. Ființa acestuia, este un organism fizic, psihic și rațional, adică dușmanul chipul și asemănarea Creatorului ei.

„Rațiune“, ce frumos fenomen sufletesc și mareț dar divin, dar cu atât mai frumos e acela, care îl știe menține acest fenomen și nu-l lasă a fi alterat, prin diferite plăceri lumesti.

Pelângă acest dar, Dumnezeu a mai dat omului și voinței lui libertate deplină, pentru a lucra numai ceea ce este favorabil atât lui, cât și semenilor și a evita răul public.

Unii oameni însă dela început s'au folosit rău de libertatea voinței date de Dumnezeu și abătându-se dela prin o viață murdară, plină de desfrânări și de plăceri răscenzuale, s'au lipsit de cumnitatea cu Dumnezeu rătăcind în bezna păcatului, făcându-se astfel părta-

ritelor amăgitoare, diavolilor și prin urmare „diavoli.“
Aceștia sunt mulți și astăzi.

Dar, ce „frumos e omul Doamne, când „minte-i regină“, zice poetul A. Murășan.

Da, e drept aceasta, dar eu mai adaug și zic, că de o „minte regină“, iarăș numai un corp sănătos, poate dispune. Condițiile indispensabile pentru un corp sănătos, pentru un organism normal sunt: curățenia, hrana bună, îmbrăcăminte modestă și peste tot o energie corporală și spirituală, dela tot, ce ar putea influența în mod stricacios asupra omului. Influențele stricacioase corpului, sunt nenumărat de multe, iar dintre cele multe, cu deosebire acelea, cari excită plăcerile senzuale, ca de es.: „beția“, desfrânarea dinpreună cu luxul, provoacă mai mult ruinarea averii materiale și spirituale ale omului.

Iubiți ascultători! După ce v'am arătat în câteva cuvinte, ce este omul, cum are el să viețuească, pentru-că cu mândrie să poată purta numele de „om“, vă voi arăta și urmările rele ale unei vieți, pline de plăceri, carea în primul rând e cauza mizeriei deaproapelei mele, a „beției“, deci beția va fi și subiectul dizertației mele de azi.

Nimic nu e mai rău, mai păgubitor pentru dezvoltarea unui om, nimic nu-i distruge tot ce are el mai bun și sfânt mai, nimic nu-i omoară mai sigur orice urmă de energie, decât statornica adormire a urâtului cu alcool.

Iubiți ascultători!

Alcoolul a fost și este, dar prevăzând influința lui stricacioasă, prin o luptă unitară și conștientioasă „nu va mai exista“, cel puțin pentru aceia, cari vor constata sinuciderea organismului lor propriu, prin consumarea acestuia.

Nimic nu deșteaptă conștiința omului mai mult, cași știința, zice Inv. Björnson. Dreptaceaea, pentru-ca să putem ocoli un lucru și mai ales un lucru rău, este bine și trebuie, ca mai întâi să-l cunoști. Să scrutăm deci, mai deaproape ființa acestui aprig dușman al nostru.

Beutura, această este otrava cea mai puternică, care însă nu ucide la moment, ei pe cei mai mulți îi expune la un traiu de chin vecinic. Acest mare inamic al omenimei, anualminte, pretinde mai multe jertfe, decât toate loviturile sorții, măcelurile și resbelele comune. Otrava aceasta, se află aproape în toate materiile organice, ce le primește omul în sine, firește în una în măsură mai mică, sau mai mare, decât în cealaltă. Alcool putem produce deci, din grâu, săcară, orz, cartofi, struguri, prune, mere, pere, și din alte poame. Toate acestea, la început, până adecă nu le expunem la anumite schimbări, își au dulceața lor naturală și puterea de nutriție, mai mare, sau mai mică. După ce însă punem de es. grâul, să fermenteze care la început, în loc de zacharul ce-l aflăm la fructe și alte materii, conține amidon, adecă materie foarte nutritivă, aceasta se descompune în zahăr care mai târziu să transformă în dioxid de carbon și alcool curat. Vedem deci, din două materii folositoare corpului, noi însine inconștient, dăm naștere altor două materii distrugătoare. Cine are lipsă însă, de dioxid de carbon? Că atunci când espirăm, aruncăm din noi acest gaz stricacios corpului, pentru a-l înlocui prin inspirare cu oxigenul curat, care dă viață și energie. Da, și de acest gaz au lipsă plantele, cari fără de el n'ar putea trăi. Despre aceasta e convins fiecare dar să vedem acum, cine are lipsă de spiritul sau alcoolul

curat, concentrat, sub care înțelegem: „soluțiunea originală“ a fluidului, „otrava vie“?! La aceasta întrebare, cred, că unii mi-ar da răspunsuri mai nimerite, alții mai greșite, iar alții s'ar învârti în sfera unei dubietăți vecinice. Ce ar putea fi oare, cauza acestei stări, care nici decum nu poate conduce pe om, la rezolvarea directă a acestei întrebări? Mai și mai întâi, lipsa de energie corporală și spirituală, neștiința și neprecugetarea. Până când omul nu va cunoaște bine acest inamic, lucrările lui în corpul omenesc și urmările lucrărilor lui pentru om, omul va fi învins de el în favorul celor, cari vor a-și încunună viața cu anul unei primăveri de adânci bătrânețe, eu voiu înfățișă și lucrările lui în internull omului, în legătură cu anumite păreri greșite, pe cari le voi combate arătând urmările grave, ce le aduc acele lucrări. Precum produsele, din cari se extrage acest fluid, sunt de mai multe feluri, așa și beuturile aceste sunt diferite și una mai amefitoare, decât alta. Astfel de beuturi sunt: „berea, vinul, rumul, rachiul, opiumul ș. a. La început, fiecare dintre noi simte, amare beuturile acestea, dar dedându-se omul cu primul pocal în familie, ca copil tânăr, își pune bază mai multor neajunsuri, boale, neplăceri, defecte corporale și spirituale pentru viața jună, grăbește finea chiar tinereții sale. Tot astfel se consumă și acela, care ia primul pocal numai ca june. Amar e primul pocal de bere, dar luată tot mai mare, ea devine: „fagur de miere“. Tot așa răchia, vinul ș. a.

Aceasta provine de acolo, precum știm bine, unii chiar din experiențe, că și „nicotiniștii“, nu din prima sugaretă au tras venin în plămânile lor fragede, ci la primul fum, acelea a fost iritate mai mult, făcându-i greață omului și apoi continuând aceasta gradat, tot mai puțin au fost iritate, până ce în fine timpind cu desăvârșire și nervii gustativi din gură, ei au devenit pătimași. Așa e și cu cel-ce bea. Azi bea un pocal, mâne altul, poimâne altul, iar papilele gustative amorfesc tot mai mult, până ce omul nu mai simte în fine necesitate de mâncare, pentru-că nu-i simțeste dulceața. Aceștia sunt de regulă, cei cari se numesc: „moderați“. Din acești moderați se fac apoi: „pătimași“ cari, dând la o parte toate interesele lor familiare și eliberați de orice griji, se simțesc fericiți în nefericirea lor și a familiei, lor de a continua mai departe cu 3—4 mai târziu cu litrul și așa mai departe tot mai mult. Așa ademeneste acest „venin dulce“ pe omul ușoratic, dar să vedem acum ce influință are acesta asupra corpului în general. Unii susțin, că alcoolul nutrește corpul îl îngrașe. E ceva în lucru. Unele beuturi ca de es.: „berea“, conține mai puțin alcool și pe lângă aceasta și unele materii nutritive. Berea îngrașă corpul, dar îngrășarea aceasta e scump plătită căci e constatat, că berea edifică într'o parte a corpului, iar în alta distruge. Distruge prin îngrășare inima ba distruge și nervii. Alcoolul produce urmări triste, ca de es.: „boală de apă“, „crepare de piele“, „apoplexie“ ș. a. Alcoolul, e venin, iar acest venin consumat, împedecă activitatea normală a organismului întreg și veninul, ca materie de nutriție nu poate fi admis nici la un caz. Așa e cu berea. Și dacă am constatat astfel la bere, care am zis, că conține mai puțin alcool, de ce să facă excepțiune de es.: vinul, rachiul ș. c. l. cari conțin și mai mult alcool?!

Demulteori auzim pe omul bolnav, zicând: „Beau puțin, ca să-mi mai amortiască durerile,“ pe cel obosit de muncă: „Beau puțin ca să mai prind putere“ și să-mi fac lucrul mai departe. Aceștia răspund cu mult mai nimerit, dar fără a cunoaște cauza negativă a

lucrului. Ei adevărat, în lășitatea lor se simțesc tot mai slabi, până nu cheamă întru ajutor alcoolul, care apoi le amorțește nervii și ei continuă apoi mai departe munca, cu o nouă energie dar nenaturală, iute moleșitoare; pentrucă, în starea lor amorțită, totul e o forță fizică inconștientă, iar nu o renaștere naturală de puteri. Așa dară el ar fi putut rezista lucrului mai ușor, învindu-și puterile pe cale firească, adevărat prin o împărțire binechibzuită a lucrului și prin o muncă moderată, alterată cu odihna recerută. În cazul acesta vedem însă că un om ca acesta, el însuși își pune piedecă în mersul urgent al lucrului său, el însuși își face din un lucru, două; ba îl zădărnicește chiar de multe ori, nemai putându-i lua nici un folos. Mai iată deci una, ce nu poate fi admisă. Sunt după aceea unii, cari îl beau acest venin, pentru-ca să se încălzească. E drept, că se încălzesc pe un timp. Dar această căldură nu provine dela alcool, ci dela circulația mai repentină a sângelui spre periferia corpului. De aceea vedem, că celce bea în continuu e pururea roșu, adevărat tot sângele iese la suprafața corpului, ba demulțorii neputând circula de comprimarea cea mare săvârșește diferite excese. — Această căldură încă nu ține mult. Când și alcoolul își începe odată operațiunea sa, corpul rămâne rece iarăși. Această părere, se poate explica însă și altcum. Anume așa: că nervii, cari conduc iritabilitatea la creeri și au menirea, de a da știre acestora despre diferite influințe externe, tâmpiți fiind prin mijlocirea alcoolului, dau răspuns contrar acestora. Alții zic, că alcoolul ajută mistuirea chiar dincontră. Omul, care își ia regulat porția înainte de fiecare mâncare, își tâmpește gradat papilele gustative, încât, mai târziu nu mai simțeste dulceața hranelor bune, prin urmare se îndestulește, cu mai puțin și mai rau și așa ajunge în urmă a jertfi totul numai pentru „alcool“, pentrucă alt nutremânt nu mai cunoaște. Până aci am tratat dar, despre ființa alcoolului, speciile lui, puterea și influința lui asupra organelor corpului, împreună cu cel mai nobil organ: „creerul“ și despre părerile greșite, cu privire la puterea de vieață a acestuia. — Acum se cercăm urmările acestuia asupra unui individ în parte și asupra omenimei întregi. De vom cerceta-o și aceasta ne vom forma un tragic tablou despre întreaga omenime și în deosebi, despre acel neam de oameni, din care facem și noi o mică, sau poate prin mărețele idei ce urmărim, o însemnată parte. Omul la început e moderat. Acesta e „spiritul cel rău și și amăgitor“, diavolul, care pelângă toată moderarea sa, mai iute, ori mai târziu, ajunge aceeași soartă, cași fratele său mai introdus în patimă. Pentrucă „alcoolul“ ori luat mai des, ori mai rar, ori cu pocal mai mic, ori cu litrul, acela își împlinește datoria sa. Distruge celulă, de celulă, până-ce e nimic înțreg organismul. Și dacă chiar nu s'ar putea dovedi aceasta, prin anumite cazuri speciale, desigur o va dovedi aceasta o viață stânsă în roaua dimineții, lipsită de cele mai dulci momente ale ei: „liniștea și pacea unei adânci bătrânețe.“ Moderarea întrupează „patima“ în om. Omul bețiv face, totul numai pentru a putea satisface poftei sale. Muncește el cât muncește, dar crescând patima, în raport li scade puterea de a munci și așa nefiind îndestulit cu ceea ce li dă puterea brațelor sale e avizat a instrăina aceea, pentru care a asodat altul numai, ca să aibă pe ce bea. Vedem deci trecerea dela un vițiu, la altul, până ajungem la crimă. Vai și amar de familia, al cărei cap este bețivul! În această familie nu va domni nicicând „pacea, bunăînțelegerea și iubirea părintească.“ Vai și amar de gospodăria a cărei conducător este „bețivul.“ În o astfel de gospo-

dărie nu va fi nici când o conlucrare armonică pentrucă, ce unul va edifica, celălalt va dărîmă. Omul bețiv își lasă casa, masa lucrul și odihna și merge să moțiască toată noaptea la masa alcoolistilor. Acasă copiii sbeară de frig și de foame. De aici apoi numai atunci vine acasă, când nu mai are pe ce bea, dar nu de săturat. Acasă apoi deșteaptă din somnul lor cel mai dulce pe nevinovații copilași, cari numai în somn mai pot puțin uita de mizerii, de foamea și golăciunea corpului lor. Dărîmă și sparge tot, ce-i stă în cale. Dupăce, mai mult timp face el acest lucru, ajunge la o treaptă, care e asemenea cu treapta nebuniei. În starea aceasta „bețivul“, nu mai cruță o vieață în familia sa. Toți ti par străini, toți ti sunt vrăjmași. La urmă iritarea ajunge la culme și bețivul cade învins în anumite locuri și între anumite împrejurări rușinoase. — Acesta este sfârșitul tragic al unei familii de bețivi, dar să vedem acum ce generații ne lasă „morți umblători.“ Generațiile lor, dau cea mai tristă icoană. Copiii abnormali; monștrii, surzi, muți, orbi, șchiopi, idioti, cu corp diformat, tâmpiți total, hoți și criminali, cu un cuvânt de aceea, cari mai bine de nu s'ar naște. Inima țî-se frânge, iar ochii țî se umplu de lacrimi la aspectul unui astfel de tablou. O Doamne! Dar cu astfel de generații, vom putea noi oare, să ocupăm un loc în lupta pentru existență, alătura cu celelalte popoare ale lumii, resistând cu tărie multelor ispite, ce năpădesc zilnic asupra noastră? Nu! Pentrucă lipsește tăria și unitatea brațelor individuale ale neamului. „Omul trebuie să fie organizat trupest și sufleteste pentru viață, tot așa un neam sau o națiune. Unitatea trupului, o dă perfecțiunea organismului său, iar unitatea spirituală o dă „rațiunea“, care e identică cu conștiința curată.“ Unitatea rațiunii însă, o dă integritatea organelor sale individuale. Ce vom face dar?

Frați colegi!

Prevăzând deci marele pericol, ce amenință masa poporului nostru, să ne unim în cugete și în simțiri și din sincerile noastre convingeri, să luptăm pentru salvarea ei!!! Misiunea pentru care în acest curs, în aceasta societate de abțință însă, este cu mult mai grea, decât a putea fi îndeplinită așa ușor. Unul dintre cele mai puternice mijloace și ca atare de caracter divin apostolesc este propaganda, verbală sau în scris, arătând, ce e veninul otrăvitor, botezat „alcool“ și ce urmări dezaastroase aduce consumarea aceluia.

Voi fi ai poporului românesc, lipiți-vă cu căldură de sinul aceluia, că sinul vostru este. Îndreptați greșelile lui! Spuneți-i, că mai bine hrănește corpul decât orice, o mâncare simplă dar bine gătită și variată. Carnea, laptele, să fie mai des pe masa lui, dar nu să-le ia din gura pruncilor și să le ducă la vânzare, pentru-ca eventual să aibă pe ce să adăpa cu alcool. Spuneți-i, că pentru a păstra căldura corpului, sunt menite hainele, iar acelea să fie corăspunzătoare cu temperatura. Serile de iarnă, să le petreacă la sălașul său cel cald, între zimbetele nevinovației copiilor și fericirii familiei lui, cetind sau lucrând diferite lucruri frumoase, iar nu în crășma din deal sau vale, sau chiar în nomolul străzilor. La aceste sări, să luați parte și voi din când în când și prin persvadări binevoitoare, să aprindeți în el, măcar numai o mică schințete de convingere. Iar mai în urmă vă spun, nu uitați „apa curată o cea mai bună“ dintre toate beuturile și ea este singura, care potolește setea omului! Iar mai presus de toate, să predomină „exemplul viu!“

Pentru că atunci nu vi-se va imputa mereu, că: „predicați apă și beați vin,” iar ținta voastră va fi reușită!

Frați colegi!

Într'adevăr ce sublimă e chemarea aceasta, deși pare atât de grea și împlinind-o cu luptă sfântă ce viitor ilustru vă zîmbește! Ce e mai înălțător și mai nobil, decât să-ți vezi neamul, care mai înainte orbecă în întunerecul neștiinței și a convingerii de sine, viu și robust ca străbunul său. Veți întimpina desigur mari greutăți, piedeci uriașe în cale, dar nu vă perdeți energia! Voiți și veți putea! Probați și veți reuși, dacă și nu dintr'odată, dar încercând tot mereu fără șovăire, veți eși învingători la urmă. Ascuțiți deci armele voastre și la luptă înainte, căci a celui ce luptă e viitorul!

Iar când: „puterea convingerii” va predomină în popor, el va fi salvat, iar noi apostolii lui vom fi însemnați cu litere neșterse în cartea viitorului măreț!

CRONICA.

Înaintarea Episcopului din Caransebeș. Duminică a fost hirotesit în Sibiu întru arhimandrit alesul episcop al Caransebeșului Dr. Miron Cristea, joi a depus jurământul înaintea Măiestății Sale în Viena, în ziua a 3-a de Paști va fi sfințirea întru episcop iar vineri la Sfântul George instalarea în scaunul episcopesc din Caransebeș.

Dr Victor Stanciu, distinsul profesor la școala civilă de fete din Sibiu, în anul trecut școlar fost profesor practicant la institutul ped. din Arad, a făcut examenul pedagogic profesoral la universitatea din Budapesta, nici nu s-a poate altfel dela Dr Stanciu decât cu succes distins. Ne bucurăm din inimă de aceasta splendidă agvizitie a școlei românești.

Poșta Redacției.

Domnii colaboratori îi rugăm să fie indulgenți, că trimisele lor nu s'au publicat până acum din îmbulzală de material, vor urmări însă deloc ce se va face loc.

Cronică bibliografică.

Biblioteca Poporală a „Asociațiunii”. *Floarea soarelui.* Legendă de Ștefan Cacoveanu.

A apărut în „Biblioteca pentru toți,” *Povestiri mărunte* de N. N. Beldiceanu. În dorința-i de a face cât mai larg loc în colecția sa tinerilor scriitori de talent, „Biblioteca pentru toți” editează acum un volum de povestiri mărunte al d-lui N. N. Beldiceanu. În volumul de față cititorii vor descoperi, că d. Beldiceanu, pe lângă nota umoristică, are și o latură duioasă, sentimentală, de care se folosește însă cu multă discrețiune. În adevăr în unele din povestirile sale d. Beldiceanu dă copii adevărate de pe natură pe cari cetitorul le urmărește cu sentimentul de plăcere pe care-l procură producțiile simple și nemeșugite. La sfârșit însă, un cuvânt, o frază, deschide deodată sufletului perspective noi și-l umple de o nemărginită tristețe. Aceasta e chiar farmecul de căpetenie al nuvelor d-lui Beldi-

ceanu. Cetiți de pildă. „Mutul” nuveleta asta așa veselă dar al cărei sfârșit umple sufletul cetitorului de compătimire pentru soarta unui biet cline mut, împușcat de un vier. Și altele de acest fel. D. Beldiceanu scrie frumos și știe să fie interesant. Dintr'un subiect cu totul neînsemnat, d-sa face o bucată drăguță care se citește cu multă plăcere. Pe cât de adevărate sunt figurile pe cari d-sa le schițează cu o mână sigură, pe atât de firesc e și stilul în care scrie. E un scriitor care are tot dreptul să aspire la atenția publicului. Prețul 30 bani. Să afle de vânzare la mai toate librăriile din țară.

Concurs.

În urma încheierii Ven. Cons. diecezan cu Nr. 945/910i se publică de nou concurs pentru îndeplinirea parohie, a II din Chisindia, apoi pe baza ordinului Ven. Cons. No. 1664/910 se escrie concurs pentru îndeplinirea parohiei vacante din Mustești cu termen de alegere de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala” pe lângă următoarele condițiuni, și anume: în Chisindia, carea fiind de clasa a II, dela recurenți să recere, cualificațiunea prescrișă în §-17 alinia a două, dar în lipsa acestora să vor admite și recurenți cualificați și numai pentru clasa a III-a.

Emolumentele: 1. una sesie pământ parohial de deal, parte arător, parte pășune 2. una grădină intravilană 3. birul preoțese câte una măsură cucuruz sfărmat, 4. stolele legale 4. întregirea legală dela stat. în Mustești, care fiind de clasa a III, dela recurenți să recere cualificațiunea corespunzătoare.

Emolumentele: 1. Casa cu intravilan parohial, 2. O sesie parohială, parte arător parte fânaț 3. Birul dela fiecare număr de casă una măsură cucuruz sfărmat, sau în bani două coroane 4. Stolele legale 5. Întrăgirea legală dela stat.

Alesul la ori cari din aceste parohii, vor avea să supoarte dările publice după sesie și intravilan, cel va beneficia, observându-se că aleși vor fi obligați a prevedea catehizarea în școlile confesionale ort. din loc fără alta remunerațiune dela parohie ori dieceză.

Doritorii îndreptățiți de a ocupa vreuna din aceste parohii, să avizează, că petițiile lor ajustate regulamentar și adresate comitetului parohial respectiv să le înainteze P. Oficiu protopresbiteral în Butyiu (Buteni) având dânsii cu stricta observarea §-lui 20 din Regulamentul pentru parohii, a se prezenta în vreo duminică ori sârbătoare în s-ta biserică cutare spre așa arată desteritatea în oratorie și cântare.

Comitetele parohiale

În conțelegere cu *Iulia Bodea* adm. protopresbiteral.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei a doua vacante din Soborșin prin aceasta să publică concurs cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Parohia este de clasa I-ă.

Venitele acestei parohii sunt: 1. Întregirea dotațiunii din vistieria statului 1490 cor. 68 fil. (690 cor. 68 fil.) 2. 4 jughere de pământ, parte arător, parte fânaț. 3. Birul și stolele legale.

Doritorii de a ocupa această parohie să-și trimită recursese ajustate conform regulamentului, în termenul concursual, oficiului pprezbiteral din Maria-radna, iar dânsii să se prezinte — cu stricta observare a dispozițiunilor regulamentare — în S-ta bise-

rică din Soborșin, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Din ședința dela 14/27 martie, 1910

Comitetul parohial-

În conțelegere cu *Procopie Givulescu*, pprezbiter.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Milova** să publică concurs cu termen de alegere de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Parohia este de clasa a III-a.

Venitele acestei parohii sunt cele fixate în coala B. de fasiune.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți, ca recursurile lor ajustate conform regulamentului pentru parohii și adresate comitetului parohial din Milova să le susțină în termenul concursual Oficiului pprezbiteral din Mariaradna, iar dâșii să se prezinte — pe lângă stricta observare a dispozițiilor regulamentare — în S-ta biserică din Milova pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Din ședința comitetului parohial din Milova ținută la 14/27 martie, 1910.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Procopie Givulescu*, protoprezbiter.

—□—

1—3

1. **Căcărău**, în bani gata: 300 cor. 10 șinice bucate parte grâu, parte cucuruz, compute în 140 cor. 24 m. de lemne pentru învățător și școală; scripturistica 8 cor. conferința 16 cor; cvartir corespunzător și grădină de legume precum și ștolele cantonale uzuale dela funcțiunile obveninde.

2. **Ignești**, în bani 200 cor. 16 jug. pământ estravilan, 5 Hl. grâu, 5 Hl. cucuruz, 60 litre păsulă, 8 stângini lemne pentru învățător și școală, scripturistica 10 cor., conferința 10 cor., cvartir și grădină, darea după pământ o solvește cel ales.

3. **Minead**, în bani 200 cor. 4 Hl. grâu, 4 Hl. cucuruz, scripturistica 5 cor. conferința 6 cor. 5 stângini lemne pentru învățător și școală, cvartir și grădină.

Neagra, în bani 200 cor. 4 șinice cucuruz, pentru venitele cantonale, cvartir și grădină.

5. **Susani**, în bani 160 cor. 6 șinice bucate, 4 stângini de lemne, 2 măsuri mazăre, scripturistica și conferința 16 cor. cvartir și grădină.

6. **Vasoia**, în bani 200 cor. 1/2 sesie pământ 40 cor. 10 șinice bucate, parte grâu, parte cucuruz = 100 cor. 8 stângini de lemne pentru școală și învățător, conferința 12 cor. scripturistica 8 cor. locuință și grădină.

În ori care din acestea stațiuni cantoratul în bis. să va provedea fără alta remunerațiune din partea celor aleși. La toate aceste stațiuni să înțelege și sperativa întregire de stat la timpul său, conform noii legi școlare regnicolare.

Doritorii de a ocupa vreuna din stațiunile de sus, recursurile adresate respectivului comitet parohial și ajustate cu documentele prescrise vor avea a-le înaintă P. O. oficiu protoprezbiteral din Buteni (Butyjin) com. Arad, până la 30 zile după publicarea acestui concurs, având a se prezenta în careva duminică ori sârbătoare în s. biserică din comuna în care a recurs spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Buteni (Butyjin) la 22 mart. 4 april. 1910.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: adm. protop. *Iuliu Bodea* insp. scol.

—□—

3—3 gr.

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunei învățăto-rești cantonale vacante din **Ateasiu** cottul Bihor ppiatul Tinca să publică concurs cu termen de 30 zile dela I. publicare în foaia oficioasă; pe lângă următorul salariu: cvartir liber stole cantonale și 800 cor. bani numărari, iar pentru 200 cor. se va cere ajutor dela stat.

Reflectanții recursurile adresate comitetului parohial să le substearnă protoprezbiterului tractual în **Méhkerék**, și să se prezente în biserică din Ateasiu în vre-o duminică ori sârbătoare pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Ateasiu 10/23 ianuarie 1910 în ședința comitetului parohial.

Mihail Hasașu

președinte

Teodor Gite

notar

În conțelegere cu mine: *Nicolae Rocsin*, ppresb.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățăto-resc cantonal dela școala gr.-or. rom. din **Görbed** cottul Bihor ppiatul Tinca, cu termen de 30 zile dela prima publicare — să escrie în senzul ordinului Veneratului Consistor din Oradea-mare N. 3079/1909 concurs din oficiu pe lângă următoarea dotațiune:

1. Cvartir liber foarte acomodat cu grădină de legume. 2. Dela 261 numere de casă câte 2 cor. bani 522 cor. 3. Dela 261 numere de casă câte 15 litre de cucuruz. 4. 4 jugere de pământ. 5. Stolele indatinate dela mort mare 2 cor. mort mic și alte funcțiuni 40 fleri.

Alesul va avea să încălzească și sala de învățământ și va solvi dările după pământ.

Reflectanții sunt aviziți să-și prezenteze recursurile adresate comitetului parohial subscrisului protoprezbiter și să se prezenteze în vre-o duminică ori sârbătoare în biserică din **Girbed** pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Micherechit 7/20 martie 1910

Nicolae Rocsin protopop.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățăto-resc dela școala confesională rom. gr. or. din **Valeamare** cott Arad, să escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul „Biserica și Școala”. Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. Salariul în bani gata 400 coroane. 2. Naturale 6. Hectl. grâu (à. 13 cor. = 78 cor.) și 6 Hectl. cucuruz (à. 10 cor. = 60 cor.) totala în valoare de 138 coroane. 3. Pentru scripturistica 15 coroane. 4. Pentru curatorul școalei 20 coroane. 5. Spese de conferință și reuniune învățătorescă 20 coroane. 6. Lemne după trebuință atât pentru școală cât și pentru învățător comuna să îndatorează a le aduce din pădurea comună, din cari pe partea învățătorului s'a computat 20 metri în preț de 100 coroane. 7. Pământ învățătoresc estravilan 2 1/2 jug. catastrale anual 42 coroane. 8. Venite cantonale compute anual 10 coroane. 9. În fine cvartir în natură 2 chilio, cuină, grajd și alte supraedificate cu intravilanul de 375 stânj. □. — *Intregirea salariului la 1000 cor. și cînvenalele abveninde se vor cere dela stat conf. art. XXVII: 1907.*

Alegândul învățător va avea a suportă cantoratul atât în cât și afară de biserică fără altă remunerațiune

Dela recurenți să recere cvalificațiunea prescrisă în §-ul 60 din Regulament, a produce estras de hotez și atestat de moralitate și serviciu de până aici.

Competenții vor avea a se prezenta în vre-o duminică sau sârbătoare la s-ta biserică din Valeamare spre a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Cei apți de a înființa și conduce cor vocal, vor fi preferiți. — Doritorii de a ocupa acest post vor avea a subșterne documentele prescrise — comitetului parohial din Valeamare — prin O. Oficiu Protoprezbiterial diu Hălmagiu (Nagy Halmagy) în terminul susindicat.

Dat din ședința comitetului parohial din Valea mare ținută la 9/22 martie 1910.

Ioan Săracu,
președ. com. par.

Mihai Oarcea,
notar com. par.

În conșelegere cu: *Cornel Lazar,* protoprezbiter-inspector școlar.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea ambelor parohii din Cintej, atât aceleia reactivată prin concluzul de sub Nr. 119 909 a Ven. Sinod eparhial, cât și aceleia rămasă vacantă după reposatul preot Ioan Iancu, să escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala“.

Ambele parohii fiind de clasa primă, dela recurenți se recere cvalificațiunea corespunzătoare.

Venitele împreunate cu acestea parohii sunt: 1. Câte una sesiune pământ parohial; 2. Câte un intravilan parohial; 3. Desbăgubire de imaș; 4. Pentru bir și stole câte 500—500 cor. solve de din cassa culturală.

Cei aleși au să supoarte toate contribuțiile ce cad după sesiile beneficiate și au să provadă catehizarea în școala noastră confesională din loc fără ori ce remunerație.

Recursele ajustate cu documentele de lipsă și adresate comitetului parohial din Cintej, să vor așterne la oficiul protopopesic ort. rom. al tractului Chișineu la Nădab în terminul concursual, având recurenții a să prezenta în cutare duminică ori sârbătoare în sfta biserică din Cintej, pentru a-și arată desteritatea în cântare și oratorie, pe lângă observarea dispozițiilor §-ului 20. din Reg. pentru parohii.

Cintej, din ședința comitetului parohial ort. rom. ținută la 20. decembrie 1909 (2 ian. 1910).

Gavril Popluca,
preș. com. par.

Ioan Popovici,
not. com. par.

În conșelegere cu: *Demetriu Muscan,* adm. ppsc.

—□—

3—3

Licitațiune minuendă.

Pentru zidire școalei din Păiușeni, (prot. Buteni) pe baza incuviințării Venerabilului Consistor de sub Nru 8267/909 17/30 dec. se publică licitațiune minuendă cu prețul de exlamare 4000 coroane pe ziua de 25 aprilie (8 maiu) 1910 la 11 ore în localitatea școalei. Licitanții au să depună ca vadiu 10% din prețul de exlamare în bani gata, ori în hârtii de valoare acceptabile. Planul și preliminarul de spese și condițiile de licitațiune să pot vedea la oficiul parohial

din loc. Comuna bisericască își rezervă dreptul de a da lucrarea spre executare aceluia dintre licitanți în care va avea mai multă încredere.

Licitanți nu-și pot formă drept la diurne și și spese de călătorie. Contractul incheiat pentru întreprinzătorii va fi valabil după subscriere, pentru comuna bisericască numai după aprobarea Veneratului Consistor.

Păiușeni, din ședința comitetul parohial ținută la 28 martie (10 aprilie 1910).

Ioan Andrei,
preș. com. par.

Ioan Lipovan,
not. com. par.

—□—

1—3

Pe baza incuviințării Ven. Consistor, de sub Nr. 4598/909, se publică licitațiune minuendă, pentru edificarea de nou a unei sale de învățământ, pentru comuna bisericască gr. or. rom. din Pojoga (Pozsoga) protopresb. Lipovei, Comitatul Caras-Severin, cu prețul de exlamare: 6629 cor. 96 fileri pe ziua de 20 aprilie c. v. 3 mai n. 1910, la 11 oare în localitatea școalei vechi din loc.

Licitanții au a depune vadiu de 10% din prețul de strigare în numerar, ori papire de valoare acceptabile.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitare, se pot vedea la oficiul parohial de acolo.

Comuna bisericască își rezerva dreptul de a da lucrarea spre ezecutare aceluia din licitanți în care va avea mai multă încredere.

Licitantul nu-și poate formă dreptul la diurne și spese de călătorie. Contractul incheiat cu întreprinzător va fi valabil îndată după subscriere, pentru comuna bis. numai după aprobarea lui din partea Ven. Consistor.

Dat, din ședința comitetului par. din Pojoga ținută la 14/27 martie 1910.

Iosif Olari,
preș. com. par.

Teodor Bollo,
not. com. par.

—□—

2—3

Prăznicarele:

Bunavestirea, Floriile, In-
vierea Domnului, Sfântul
George, lucrate frumos,
conform prescrișelor bi-
sericeii noastre pe lemn
de teiu, se află de vân-
zare cu prețul de 9.—
Coroane pr. bucată, la

Librăria Diecezană

din Arad, Str. Deák-Ferenc Nrul 33—34

Librăria Diecezană

Arad, Strada Deák-Ferencz Nr. 33—34.

Mare depozit în ornate, recvizite bisericesti și anume:

ORNATE (odăjdii) în cele mai variate execuțiuni după ritul bisericeii ortodoxe române, ♦ dela 50—1000 Coroane. ♦

POTIRE de aur, argint, bronz aurit, sau argintat dela ♦ 30 până la 200 Coroane. ♦

CRUCI pentru altare, pentru funcțiuni, din tot soiul de metal și lemn dela 4—100 Cor.

CĂDELNIȚE de bronz și argint dela 15—100 Coroane

CANDELE de argint dela ♦ 15 până la 100 Coroane. ♦

DISC cu stea de bronz și aur, dela 8 până la 50 Cor.

LITIER de tinichea și argint dela 15 până la 100 Cor.

CUTIE pentru mir și pentru cuminecătura celor bolnavi, din argint, cu prețul de 30 Cor.

ICOANE pictate pe pânză în diferite colori și mărimi, dela 8 până la 100 Coroane.

PRAZNICARE pe lemn ori tinichea dela 8—50 Cor.

EVANGHELIA cu litere latine și cirile legate mai simplu dela 20—40 Cor., în legătură mai fină 50—150 Cor.

APOSTOL, Octoichul cel mare, Ceaslov, Cazania, Mineile pe 12 luni, Molitvelnic cu litere latine sau cirile și cu toate celelalte necesare bisericilor noastre. La dorință servim la moment cu informațiuni ♦ și deslușiri mai detaliate. ♦

Cu stimă:

Librăria Diecezană.